

Vergaderjaar 2014–2015

28 140

Evaluatie orgaandonatie

Nr. 87

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2015

Zoals toegezegd in het Algemeen Overleg Orgaandonatie van 12 maart jl. (Kamerstuk 28 140, nr. 87) stuur ik u hierbij het rapport van de evaluatie van de Subsidieregeling donatie bij leven uitgevoerd door Kwinkgroep¹. Doel van de evaluatie was het beoordelen van de effectiviteit van de regeling in de periode 2011–2014 en de houdbaarheid van de regeling in de toekomst. Er is voor gekozen om de uitvoering van de regeling door de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) niet in deze evaluatie mee te nemen maar onderdeel te laten zijn van de evaluatie van de NTS die begin 2016 zal worden uitgevoerd.

De Subsidieregeling donatie bij leven is in 2009 ingesteld naar aanleiding van het Masterplan Orgaandonatie. De regeling heeft als doel het vergoeden van onkosten die de donor voor, tijdens of na de donatie maakt, om daarmee zoveel mogelijk financiële belemmeringen weg te nemen die donatie in de weg kunnen staan. Tussen 2009 en 2011 is de regeling uitgevoerd door de Nierstichting. Vanaf 2011 voert de NTS de regeling uit. De afgelopen vier jaar hebben 1985 donoren een aanvraag voor een vergoeding ingediend. Dit is ruim 90% van het totaal aantal donoren bij leven in die periode. Totaal werd € 1,7 miljoen uitgekeerd, gemiddeld € 871 per donor.

De onderzoekers is gevraagd uitspraken te doen over de effectiviteit en houdbaarheid van de regeling: in welke mate is het doel van de regeling behaald? Wat zijn de knelpunten en eventuele oplossingsrichtingen? In welke mate zijn de hoogte en het soort kosten houdbaar in de toekomst? Daarnaast is de onderzoekers gevraagd extra aandacht te geven aan de vergoeding voor inkomstenderving van zzp'ers zonder arbeidsongeschiktheidsverzekering.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Uit de evaluatie is gebleken dat de regeling grotendeels effectief is. De regeling wordt door veel donoren gebruikt en dekt voor de meeste donoren een groot deel van de kosten. De regeling wordt over het algemeen als redelijk en passend ervaren. Er zijn echter wel verbeteringen noodzakelijk.

Zo is het type kosten dat al dan niet wordt vergoed onduidelijk voor (potentiële) donoren, evenals de wijze waarop de NTS de hoogte van de vergoeding bepaalt. Voor veel zzp'ers is de regeling ten aanzien van de gederfde inkomsten niet passend en de barrière daarom zo groot dat in sommige gevallen wordt afgezien van donatie. Ik betreur dit en ik wil hier verandering in brengen. De onderzoekers geven een interessante oplossingsrichting die ik nader zal bestuderen.

Ook een aantal recente en toekomstige ontwikkelingen zal de effectiviteit en houdbaarheid van de huidige regeling mogelijk beïnvloeden. Dit wordt veroorzaakt door een gestage groei van het aantal donoren, een toename van het aantal altruïstische donoren, een verwachte groei van het aantal ZZP-ers en wijzigingen in de ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

Nog dit jaar stuur ik u een uitgebreid overzicht van de maatregelen die ik neem op basis van de aanbevelingen van de onderzoekers om de subsidieregeling nog beter te maken. Ik zal dit in nauwe samenwerking met de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS) doen en, waar mogelijk, ook veldpartijen betrekken.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers